

Väätsa Agro AS
Madis.Pruus@trigondairy.com

Teie 03.03.2025

Meie 15.05.2025 nr 13-3/617-3

Vastuskiri

Täname seisukoha esitamise eest Eesti-Läti neljanda elektriühenduse riigi eriplaneeringu trassialternatiivide kohta.

Hetkel oleme Eesti-Läti neljanda elektriühenduse riigi eriplaneeringu koostamise etapis, mille käigus kaalutakse tulevasele elektriliinile erinevaid võimalikke asukohti. Selleks, et oleks võimalik asukohti omavahel võrrelda ja tagada kõigile huvitatud isikutele ja laiemale avalikkusele tõhusad võimalused kaasa rääkida, on esialgsed alternatiivsed asukohad avalikustatud.

Juhul, kui kinnistut läbiv trassialternatiiv osutub valituks, siis liinide all olevaid kinnistuid Elering AS ei soeta, vaid lepatakse isikliku kasutusõiguse lepingu sõlmimisel Eleringi ja maaomaniku vahel kokku, millised tegevused on vajalikud trassikoridori jaoks maa ettevalmistamiseks. Maaomanikul on õigus saada ühekordset kompensatsiooni ja lisaks talumistasu. Ajalooliselt rajatud liinidele ei ole seda kompensatsiooni makstud, sest eelmise riigikorra ajal oli maaomanike ja taristu omanike õigussuhe teistsugune. Maaomanikega kokkulepete sõlmimine toimub pärast planeeringu kehtestamist. Kasutusõiguse seadmisel kompenseeritakse vastavalt maakasutusele ja turuväärtusele. Turuväärtus tehakse kindlaks maa hindamise käigus ning kompensatsiooni suurust arvestatakse järgnevalt:

- Metsamaa puhul hüvitatakse 100% maa turuväärtusest ja täiendavalt puistu eest ühe raieringi tulu.
- Põllumaa puhul hüvitatakse 33% maa turuväärtusest.
- Elamumaa ja ärimaa puhul hüvitatakse 100% maa turuväärtusest. Planeeringus on eelistus vältida võimalikult palju elamumaad ja ärimaad.
- Iga masti pagaldamise tasu 500 eur/masti kohta.

Täiendavalt tasutakse iga-aastaselt kitsenduse tekkimisel talumistasu. Talumistasu arvestuses lähtub Elering AS alates 2024. aastast kehtivast asjaõigusseaduse rakendamise seaduse muudatusest, mille kohaselt on tehnovõrkude talumistasuks 3,5 protsenti rajatise aluse maa maksustamishinnast. Talumistasu suuruse eesmärk on hüvitada vähemalt maamaksu osa taristu alla jääva maa osas. Talumistasu arvestatakse ülekandetariifist ning selle arvestust tehakse vastavalt kehtivale asjaõigusseadusele ning Elering AS täidab kõik oma kohustused maaomanike ees ka juhul, kui seadus ning talumistasu määr muutub.

Kompensatsiooni ja talumistasu kohta saab täpsemat teavet maaomanikele koostatud juhendist: [juhendmaterjal maaomanikele](#).

Ühtlasi juhime tähelepanu, et hetkel on käimas planeerimisprotsess ning täpsustamisel on visandatud trassikoridoride alternatiivid, mida omavahel võrreldakse ja mille erinevaid mõjusid hinnatakse (sotsiaalsed, majanduslikud, kultuurilised ja keskkonnamõjud). Trassialternatiivide valimisel soovime võimalusel vältida metsamaad ning proovime kasutada võimalikult palju olemasolevaid trasse, et oleks võimalikult väike mõju inimestele, kinnistute väärtusele ja looduskeskkonnale. Alternatiivide võrdlemisel on sisendiks ka Teie poolt esitatud informatsioon. Uuringute läbiviimise, alternatiivide võrdlemise ja mõjude hindamise tulemusel selgitavad eksperdid välja sobivaima trassikoridori alternatiivi, mis selgub eeldatavasti järgmise aasta alguses. Sobivaima trassikoridori planeeringulahendust tutvustatakse avalikul väljapanekul ja arutelul, mille toimumisest teavitame nii personaalselt kui ka avalike infokanalite kaudu.

Eesti-Läti neljas elektriühendus loob eeldused Eesti taastuvenergia ekspordiks ja sobivas turuolukorras soodsa elektrienergia impordiks ning tugevdab riigi energiajulgeolekut. Lisaks loob see ühendus tugevama seose Saaremaa ning Mandri-Eesti ja Läti võrkude vahel.

Planeeringuala ja trassialternatiividega saab tutvuda [kaardirakenduses](#), mida jooksvalt täiendatakse.

Lisateave, sh korduma kippuvad küsimused (KKK) ja info selle kohta, kuidas toimitakse erakinnistut läbiva elektriliini valituks osutamise korral, on selgitatud planeeringu kodulehel: [Eesti-Läti neljas elektriühendus | Riigiplaneering](#).

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Tiit Oidjärv

valdkonnajuht, osakonnajuhataja ülesannetes

Monika Korolkov

+372 5884 7055 monika.korolkov@mkm.ee